

AL-MİZAN: DÜNYA ÇEVRE SÖZLEŞMESİ

İÇİNDEKİLER:

MİZANI ANLAMA

02

HABERLER VE ETKİNLİKLER

03

ÖNERİLEN OKUMALAR

09

BİLİMSEL ÇALIŞMALAR

11

Mizanı Anlamaya Başlarken

Mizan Bültenin Şubat sayısı ile karşınızdayız. Birinci sayıya gösterilen büyük ilgiden dolayı müteşekkirimiz. Çekirdek ekibimiz amatör bir ruhla geceli-gündüzlü çalışıyor. Hazırladığımız haber ve yorumlar medyada yer aldı.

Çevre ve iklim konusunun geniş kesimlerce anlaşılmaya başlanması da memnuniyet verici.

2021 yazı çeşitli doğal felaketlerle geçti. 2022 kışı ise daha önce görülmemiş kar ve soğuklarla geldi. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ tam da bu!

Daha önce eşi-benzeri görülmemiş hava koşullarını yaşamak.

Hükümetlerin ne kadar hazırlıksız ve insanların da ne kadar çaresiz olduğunu gördük.

Bunun bedelini kimisi canıyla, kimisi malıyla ve kimisi ise zorluklarla ödedi.

Tam da bunun için İklim Değişikliğini anlamak ve gerekli tedbirleri almak zorundayız.

Delfi Tapınağının kapısına altın harflerle yazılan “KENDİNİ BİL!” yazısını güncellemek lazım.

KENDİNİ BİL! Yani haddini, sınırını, hayat tarzının etkilerinin nerelere ulaşacağını da bil!

Allah'ın büyük bir denge (Mizan) ile yarattığı tabiatla olan ilişkilerini iyi düzenle.

Tabiatı sömürme!

Ekolojik sistemde her birinin kendine özgü bir görevinin ve yerinin olduğu canlı türlerini yok etme!

Alternatif ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönel!

Sade yaşa!

Bilinçli ve ölçülü tüketici ol! Hiçbir şeyi israf etme!

Bu taleplerimizi kişisel dünyamızda gerçekleştirdiğimiz ve siyasilerden de “bir hak” olarak talep ettiğimiz zaman doğru yolda mütevazı bir adım atmış oluruz. Kendimiz, toplum ve tabiatla ahenk içinde sağlık ve afiyetle yaşama dileğiyle.

İbrahim Özdemir

*"Delfi Tapınağının kapısına altın harflerle yazılan
“KENDİNİ BİL!” yazısını güncellemek lazım.*

KENDİNİ BİL!

*Yani haddini, sınırını, hayat tarzının etkilerinin
nerelere ulaşacağını da bil!"*

Yeni Bir Girişim, Müslümanları Gezegeni Kurtarmaya Yardım Etmek İçin Nasıl Harekete Geçiriyor?

Bu yılın başlarında, Birleşmiş Milletler Çevre Programı'nın (UNEP) Yeryüzüne Yönelik İnisiyatifi, kirlilik, iklim değişikliği ve gezegene yönelik diğer tehditlerle mücadele amacıyla dünyanın dört bir yanından İslami kurumları bir araya getirmek için küresel bir girişim başlattı.

Arapça "denge" anlamına gelen Mizan olarak adlandırılan sözleşme, İslam'ın çevre konusundaki öğretilerini sergilemek ve dünyadaki 1,8 milyar Müslümanı sürdürülebilirliği günlük hayatlarının bir parçası olarak benimsemeye teşvik etmek için tasarlanmıştır.

UNEP'ten İyad Abumoghli: İslam'ın yüzyıllardır takipçilerini çevreyi korumaya çağırdığını söylüyor.

Geçenlerde, aynı zamanda Faith for Earth Initiative'in direktörü olan, girişimin başkanı İyad Abumoghli ile Mizan: Dünya Çevre Sözleşmesi ve onun önemli hedefleri hakkında konuştuk.

İyad Abumoghli

UNEP: Bu girişim neden önemli?

İyad Abumoghli: Kuran'daki ilahi mesajlar, Hz. Muhammed'in uygulamaları ve İslam'ın öğretileri, insanlığı doğaya değer vermeye ve korumaya teşvik eder. Ancak bu dersler, iklim değişikliği, ekosistem yıkımı ve aşırı tüketim gibi çağdaş çevre sorunlarıyla nasıl ilişkili oldukları da dahil olmak üzere birçok Müslüman tarafından büyük ölçüde bilinmiyor. Mizan: Dünya Çevre Sözleşmesi bunu değiştirmek ve Müslümanları gezegeni korumak için ellerinden geleni yapmaya teşvik etmek için tasarlandı.

UNEP: Bu neden şimdi gerekli?

IA: Gezegen, kirlilik, iklim değişikliği ve çevresel yıkım dahil olmak üzere birçok krizle karşı karşıya. Birçok yerde doğayla bağlantımızı kaybediyoruz. Bilim ve devlet politikalarına ek olarak, insanların doğaya karşı sorumluluk duygusu oluşturacak çevre konularında manevi rehberliğe ihtiyaçları var. Mizan, Müslümanların günlük hayatlarında takip etmeleri için bir dizi dini kuralı sağlamaya yardımcı olacak.

UNEP: Diğer dinler de çevreciliği benimsiyor, değil mi?

IA: Evet. 2015 yılında Papa Francis, Katolikleri “ortak evimiz” olarak adlandırdığı Dünya'ya özen göstermeye çağıran bir papalık genelgesi olan Laudato Si'yi başlattı. Budistler, Hindular, Bahailer ve Yahudiler de dahil olmak üzere diğer inanç liderleri iklim değişikliği konusunda bildirimler yayınladılar. Biyoçeşitlilik kaybı ve yağmur ormanlarının yok edilmesi gibi belirli konuları ele almak için dinlerarası taahhütler de var. Ancak bu girişimlerin yeni olmadığını belirtmek önemli. Aslında dini metinler ve inanç liderleri yüzyıllardır takipçilerini çevreyi korumaya çağırıyor.

UNEP: Mizan'da hangi kuruluşlar var?

IA: İslam Dünyası Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu, (İSESCO) İslam Ekoloji ve Çevre Bilimleri Vakfı, Üsküdar Üniversitesi (İstanbul), Kuran Botanik Bahçesi ve Katar'daki Hamad Bin Khalifa Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi ile işbirliği içerisinde projeyi yürütüyoruz.

UNEP: Mizan'ı ne zaman çıkarmayı düşünüyorsunuz?

IA: Taslak metnin Mart 2021'de hazır olması bekleniyor. Geri bildirim için dünya çapında 300'den fazla İslami kuruma dağıtılacak. Kesinleştikten sonra Mizan, Mart 2022'de kabul edilmek üzere İslam Çevre Bakanları Konseyi'ne sunulacak. Mizan'ın hem bireyler hem de kurumlar için küresel bir manevi referans, bir eylem planı olmasını hedeflediğimiz için tüm taraflarla istişare süreci ve benimseme esastır.

UNEP: Bize UNEP'in Faith for Earth Initiative'inden biraz daha bahsedermisiniz?

IA: Faith for Earth, 2017'deki lansmanından bu yana 15'ten fazla dinin temsilcileriyle işbirliği yaparak bu inançların takipçilerinin gücünü nasıl harekete geçirebileceğini ve gezegene yönelik en ciddi tehditlerden bazılarını nasıl ele alabileceğini vurguladı. Büyük konferanslar düzenlemenin yanı sıra, dini liderlerin takipçilerinin hava kirliliğiyle mücadele etmek, biyolojik çeşitliliği korumak ve plastik kirliliğini sınırlamak için atabilecekleri pratik adımlar geliştirmelerine yardımcı oluyoruz. Ayrıca varlıklarını yeşile döndürmek ve çevresel ayak izlerini azaltmak için genellikle büyük yatırımcılar olan dini kurumlarla birlikte çalışıyoruz.

Her yıl yaklaşık 10 milyon Müslüman Hac ve Umre ibadetlerini ifa ediyor

UNEP: Mizan için uzun vadeli umutlarınız neler?

IA: Bunun bir oyun değiştirici olabileceğini düşünüyoruz. Dünyada yaklaşık 4 milyon cami var. Örneğin bu ibadethanelere güneş panelleri yerleştirebilirsek, 12 milyon ton karbondioksit salınımını önleyebiliriz. Ayrıca her yıl yaklaşık 10 milyon Müslüman Hac ve Umre ibadetlerini ifa ediyor. Örneğin, hacıları tek kullanımlık plastiklerden kaçınmaya teşvik ederek bunları biraz daha yeşil hale getirebilirsek, önemli bir fark oluşturulabilir. Daha büyük resimse, nihayetinde daha fazla inanç temelli İslami kurum ve kuruluşun Mizan'ı yol gösterici bir ilkeler bütünü olarak alıp harekete geçmesini umuyoruz. Ayrıca Mizan'ın dinler arasında Dünya'ya karşı ortak bir sorumluluğumuz olduğu anlayışının gelişmesine yardımcı olmasını arzu ediyoruz.

Tercüme: Çevre Ahlakı Forumu Ekibi

Yazıyı İngilizce Oku

Tüketim Kültürünü Değiştirmeliyiz!

Üsküdar Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi Muhammet Enis Bulak 31 Ekim 2021 tarihinde tasarrufun çevreye sağladığı katkılar üzerine kaleme aldığı bilgilendirici yazı Yeni Asya Haber web sitesinde yayımlandı.

Dr. Muhammet Enis Bulak, kaynakların tasarruflu kullanımının çevreye verilen zararı azaltarak doğal kaynakların daha uzun ömürlü kullanılmasına olanak sağladığı ve ülkelerin gelişmesinde önemli ekonomik katkılarda bulunduğunu dile getirdi. 31 Ekim Dünya Tasarruf Günü'nün önemine değinen Dr. Muhammet Enis Bulak dünyada tasarrufun önemine dikkat çekmek, refah seviyesini arttırmak, tüketimi değil biriktirmeyi teşvik etmek ve kaynakların sürdürülebilirliğini güçlendirmek amacıyla kutlanan bugün hakkında da çeşitli bilgiler verdi.

[Tamamını oku](#)

UNEA 5.2'de Dünya için İnanç Diyalogu

Birleşmiş Milletler Çevre Projesi'nin (UNEP) düzenlediği ve teması "Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Ulaşmak İçin Tabiatı Güçlendirme Faaliyetleri" olan Birleşmiş Milletler Çevre kongresi (UNEA), 28 Şubat – 2 Mart 2022 döneminde gerçekleştirilecek. Kongrede her dini inanca mensup lider ve düşünür çevresel sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir kalkınma hakkında fikir paylaşımında bulunacak.

Dünya için inanç diyaloguna katılacak tüm dini liderler ve dini kuruluşlar inancın çevre ve sürdürülebilirliğe sağlayabileceği katkıyı göstererek Birleşmiş Milletler Çevre Kongresi'nde (UNEA) hükümetler, büyük kuruluşlar, şehirler, işletmeler ve diğer sivil toplum kuruluşları ile fikir alışverişinde bulunup bu konulardaki politika geliştirmelerde de etkili olacaklardır.

Kongreye üniversitemizden İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İbrahim Özdemir Hocamızda katılacaktır.

[Sayfaya git](#)

İklim Krizi ile Mücadelenin On Basit Yöntemi

Küresel çapta en büyük sorunların başında gelen iklim kriziyle mücadelede kurumlar kadar bireylerin de yapması gerekenler olduğuna dikkat çeken uzmanlar, yapılabilecekler konusunda tavsiyelerde bulunuyor. Yaşam biçiminde yapılacak ufak değişikliklerle yola çıkılabileceğini belirten uzmanlar, ulaşım yöntemlerini değiştirerek yürümeyi, bisiklete binmeyi, toplu ulaşımı kullanmayı, yerel pazarlardan alışveriş yapmayı, gıda israfını önlemeyi tavsiye ediyor.

Sera gazı emisyonlarını azaltmak için hemen harekete geçilmezse iklim değişikliğinin yol açacağı en kötü senaryoların önüne geçilemeyeceğini belirten Prof. Dr. İbrahim Özdemir, "Dünya şu anda sanayi öncesi dönemden 1,2°C daha sıcak ve bir derecenin her parçası önemlidir. Araştırmalar, 2°C'lik küresel ısınma ile birlikte daha yoğun kuraklıklara ve daha yıkıcı sellere, daha fazla orman yangınına ve daha fazla fırtınaya sahip olacağımızı gösteriyor." uyarısında bulundu.

Narin gezegenimiz pamuk ipliğine bağlı

Prof. Dr. İbrahim Özdemir, "Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri António Guterres'in son BM Taraflar İklim Değişikliği Konferansı'nda (COP26) söylediği gibi, 'Narin gezegenimiz pamuk ipliğine bağlı. Hala iklim felaketinin kapısını çalıyoruz. Acil durum moduna geçme zamanı, yoksa net sıfıra ulaşma şansımız sıfır olacak.' Durum iç karartıcı olabilir. Fakat iyi haber şu ki bu hikâyeyi değiştirmek için bireyler olarak yapabileceğimiz halen daha çok şey var." dedi.

Tüketim alışkanlıklarımızı değiştirmeliyiz

İklim acil durumunun hepimizden bir eylem beklediğini kaydeden Prof. Dr. İbrahim Özdemir, "UNEP İklim Değişikliği Koordinatörü Niklas Hagelberg göre '2050 yılına kadar net sıfır sera gazı emisyonuna ulaşmamız gerekiyor ve herkesin bu hedefte bir rolü var.' Biz bireyler olarak tüketim alışkanlıklarımızı değiştirmeli ve bizi temsil edenlere işverenlerimize, politikacılarımıza hızla düşük karbonlu bir dünyaya geçmeleri için baskı yapmalıyız." diye konuştu.

İklim çözümünün bir parçası olmanın 10 yolu:

Prof. Dr. İbrahim Özdemir, iklim kriziyle mücadele etmede yapılması gereken 10 yöntemle ilgili şu değerlendirmede bulundu:

1. Sorunu duyurun
2. Siyasi baskıyı sürdürmeye devam edin
3. Ulaşımınızı değiştirin
4. Güç kullanımınızı kontrol altında tutun
5. Diyetinizi gözden geçirin
6. Yerel yerlerden alışveriş yapın ve sürdürülebilir ürünler satın alın:
7. Gıdaları israf etmeyin
8. İklim yanlısı giyinin
9. Ağaç diki
10. Gezegen dostu yatırımlara odaklanın

Tamamını Oku

İklim Değişikliği ve Çevre Üzerine Keyifli Bir Söyleşi

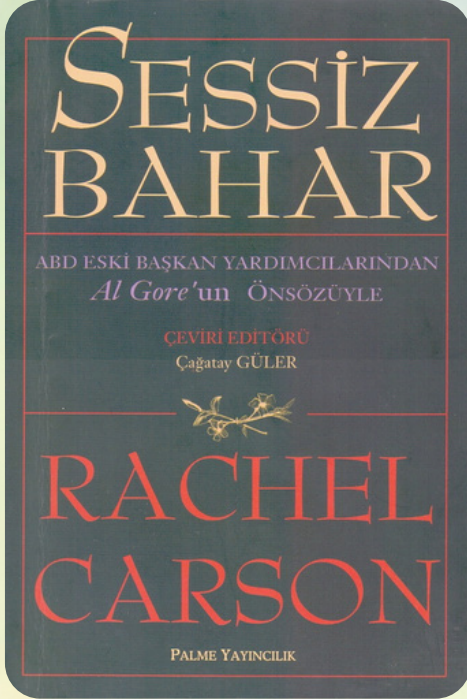
Üsküdar Üniversitesi Televizyonu'nda Doç. Dr. Feride Zeynep Güder'in hazırlayıp sunduğu Satırların Ötesinde programının Ocak ayı konuklarından biri Üsküdar Üniversitesi Çevre Ahlakı Forumu Direktörü Prof. Dr. İbrahim Özdemir oldu. Youtube üzerinden eş zamanlı olarak yayımlanan yayında iklim değişikliğinin çevre üzerindeki etkileri, insanların bu değişimdeki payı, alınabilecek önlemler üzerine konuşuldu.

Eko-islam teorisyeni ve aktivisti olduğunu belirten Prof. Dr. İbrahim Özdemir; iklim değişikliği sorunun Sanayi Devri'nin başlaması ile ortaya çıktığı ve Batı ülkelerinin bu sorunun başlamasında büyük payı olduğunu belirten İbrahim Özdemir; Batı'nın verdiği zararın bilincinde olduğunu ve bu sebeple daha fazla çalışma yürüttüğünü belirtti. Sözlerine bu sorundan yalnızca batı ülkelerinin değil tüm insanlığın sorumlu olduğunu ve her bireyin üstüne düşen görevleri yerine getirmesi gerektiğine vurgu yaptı. Yayın esnasında dünyada çevresel hareketi başlatan Amerikalı, çevre dostu bir bilim insanı olan Rachel Carson'u da anarak bilim insanına ait Sessiz Bahar kitabını önerdi.

[Tamamını izle](#)

Öneri Köşesinden “Sessiz Bahar”

Satırların Ötesinde proramına katılan konuk Prof. Dr. İbrahim Özdemir söyleşi içerisinde çevre bilimi içerisinde çok önemli bir yere sahip olan çevreci bilim insanı Rachel Carson tarafından yazılan Sessiz Bahar kitabını önerdi.

Sessiz Bahar, Rachel Carson tarafından 1962 senesinde yazılmış bir çevre bilimi kitabıdır. Kitap zararlı ilacı kullanımının özellikle kuşlar üzerindeki zararlı etkilerini ortaya koyuyordu.

Carson, kimyasal endüstriyi bilgi kirliliği yaratmakla, kamu görevlilerini de endüstrinin savlarını sorgulamadan kabul etmekle suçluyordu. Bunun sonucu da çevre problemlerinin Amerikan kamuoyuna taşınmasını sağlayan Sessiz Bahar (1962) oldu. Sessiz Bahar, kimya şirketlerinin yoğun muhalefeti ile karşılaşsa da ulusal zararlı ilacı politikasında değişikliğe gidilmesini sağladı. DDT'nin kullanımı ülke çapında yasaklanırken ABD Çevre Koruma Ajansı'nın kurulmasına yol açan çevre hareketine de ilham verdi.

[Tamamını oku](#)

Rachel Louise Carson Kimdir?

Rachel Louise Carson, 27 Mayıs 1907'de Pennsylvania, Springdale'de doğdu. Rachel, Pennsylvania Üniversitesi'nde biyoloji dalında okudu. Daha sonra Johns Hopkins Üniversitesi'nden zooloji alanında yüksek lisans yaptı. II. Dünya Savaşı sırasında, hükümet araştırması sentetik böcek ilacı geliştirmişti. Pestisitler, böcekleri, yabancı otları ve mahsulleri yok edebilecek küçük hayvanları gibi zararlıları öldürmek için kullanılır. Savaştan sonra çiftçiler mahsullerinde böcek ilacı kullanmaya başladı. Kullanılan ana pestisitlerden birine DDT adı verildi.

Carson pestisitler hakkında araştırma yapmaya başladı. Bazı pestisitlerin çevreyi olumsuz yönde etkileyebileceğini ve insanları hasta edebileceğini buldu. Konuyla ilgili bir kitap yazmaya başladı. Carson dört yıl boyunca araştırma toplayıp kitap yazdı. Sessiz Bahar adını, böcek ilacı yüzünden ölen kuşlara ve baharın şarkıları olmadan sessiz kalmasına işaret etti. Kitap 1962'de yayınlandı. Kitap çok popüler oldu ve pestisitlerin çevre konularını kamuoyuna getirdi.

[Tamamını oku](#)

Bilimsel Çalışmalar

Türkiye'de Dindarlar Çevre Sorunlarını Önemli Bir Konu Olarak Görmüyor!

Yeni yapılan bir bilimsel çalışma ülkemizde dindarların çevre sorunlarını ciddi bir konu olarak görmediklerini ortaya koydu.

Ömer Faruk Gürlesin Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunu.

Leiden Üniversitesinde yaptığı "İslam Çevre Anlayışı Teori ve Uygulama - Türk Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma" anketinde Türkiye'deki dindarların İslam'ın sosyal çevre etiğini öğrenmeyi ve uygulamayı görmezden geldiğini; dindarların çevre sorunlarını önemli bir konu olarak görmediğini; imamlar, din dersi öğretmenleri, müftüler ve diğer bazı Diyanet çalışanları gibi dini liderlerin topluma için bu konudaki eğitim sorumluluklarını yerine getirmediği sonucuna ulaştı.

Ömer Faruk Gürlesin hipotezlerine dayanarak 94 kişinin oluşturduğu örneklem bir grup ve üniversite öğrencileri ile (14 lisans, 55 yüksek lisans, 25 doktora öğrencisi) derinlemesine bir anket çalışması yaptı.

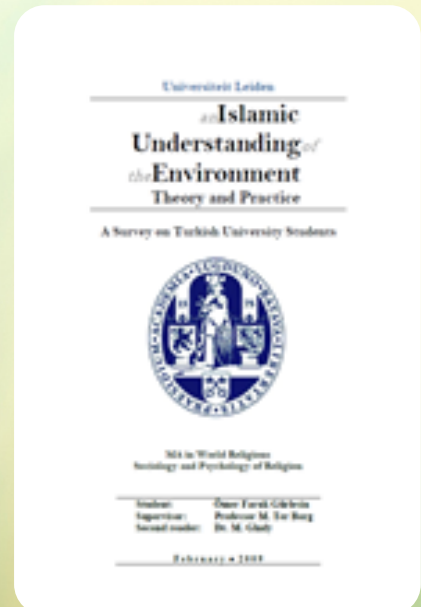
Anket sonuçları Gürlesin'in ortaya koyduğu hipotezlerinde haklı olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi.

Araştırma sonucuna göre; Türkiye'deki dindarların İslam'ın sosyal çevre etiğini bazı açılardan öğrenmekte ve uygulamakta başarısız olduklarını ortaya koydu.

Dindar insanlar çevre sorunlarını, işsizlik, terör, eğitim veya siyasi istikrardan daha az önemli bir sorun olarak görüyor. Büyük bir çoğunluksa (%65) Diyanet'in çevre bilinci oluşturma konusundaki sorumluluklarını yerine getirmediğini düşünüyor.

Bu bilimsel çalışmadan Milli Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı kadar politika oluşturucuların çıkarması gereken dersler var.

Tamamını oku

Yeni Yayınlar

Probing Environmental Sustainability Through the Diversity-Pollution Nexus—a Global Perspective via PM2.5 and NO2, Saqib Amin ve Mujahid

Ameen Khan ve Waqas Mehmood. Water, Air, & Soil Pollution volume 233, Article number: 58, 07. Şubat 2022.

Developing an Environmental Education Model for High School Students in the Education System with a Grounded Theory Approach: Qualitative

Study, Shahnaz Moftooh, Manijeh Zakariaei, Gholamhossein Entesar Foumani ve Rasol Davodi, Journal of Health Promotion Management (JHPM).

Al-Mizan Bülteni Üsküdar Üniversitesi Çevre Ahlakı Forumu yayınıdır.

Üsküdar Üniversitesi Çevre Ahlakı Forumu'nun misyonu, Allah'ın yarattığı ve bizlere bahşettiği dünyayı, tüm hayat formlarını ve ekolojik sistemleri korumak ve restore etmek için toplumu bilgilendirmek ve gelecek nesillere karşı sorumluluğumuzu hatırlatmaktır.

İslam'ın temel metinlerinde, klasik kaynaklarda, Müslüman medeniyet ve kültüründeki tabiat, çevre, hayvanlar ve tabii kaynakların kullanımıyla ilgili ahlaki ve hukuki çalışmaları öne çıkararak toplumda çevre bilincini ve farkındalığı artırmaya hedeflemektedir.

Bülten Editörü: Ali A. Açıkgenç

Hazırlayanlar: Bircan Özmen., Mustafa Açıkbaş, Utku Selvan

Telif Hakkı © 2021 Üsküdar Üniversitesi,

Adres: Altunizade Mah., Üniversite Sokak. No:14, 34662 Üsküdar/
İstanbul

E-Mail: cevreahlaki@uskudar.edu.tr

<https://almizan.uskudar.dev/>

